

GESPREK VAN DE WEEK MINKE HAVEMAN

Na de dood van haar moeder ging Minke Haveman schrijven. Over verlies, over liefde, over moeder zijn. Omdat ze verhalen wil achterlaten. „Een foto zegt helemaal niets als je het verhaal erachter niet kent.”

Zo in mijn buik terwijl je stierf

MAAIKE BORST

Ik ga niets achterlaten, zei haar moeder. Ik schrijf geen brief. „Ze vond dat ze ons genoeg had meegegeven voor het leven. Meer had ze er niet aan toe te voegen.”

Minke Haveman verloor haar moeder toen ze zelf moeder werd. Ze was 26. Drie jaar had ze geprobeerd een kindje te krijgen. Zes weken nadat ze eindelijk zwanger was hoorde ze dat haar moeder niet meer beter zou worden.

„Ik ben niet vaak boos op de wereld. Maar dat, ja, dat was wel een moment.”

Zes jaar later zit Haveman in haar stadse bovenwoning aan een witte tafel waar met verf en nagellak in alle kleuren op getekend en geschreven is – ‘Emily en ik hebben besloten dat het mag’. Beneden in de gang staan een roze poppenkinderwagen-tje en een roze fietsje. Haar dochter is vijf jaar oud en organiseert op eigen houtje slaapfeestjes die haar moeder dan weer moet afblazen.

Oma heeft Emily nooit gezien. *Ze is zo mooi, mama. (...) Ze is ongelofelijk vrolijk. Ik was bang dat ze teveel verdriet had meegemaakt, zo in mijn buik terwijl je stierf. Maar ze is licht en sprankelend. Zoals dat hoort. Ze trekt gekke bekken en maakt de hele dag grapjes.*

Minke Haveman schrijft. Omdat ze na de dood van haar moeder heeft besloten dat zij wel iets achter wil laten. Mooie verhalen. Over verlies, over moeder zijn, over liefde. Verhalen die iets met anderen doen. En verhalen voor haar dochter.

Want ook toen ze via haar zusje nog een kraampakket kreeg van haar overleden moeder, bleef ze zoeken: waar is dat briefje? Waar is dat ene laatste verhaal?

Op de Groningse TEDx-conferentie vertelde Haveman vorig jaar over de roze schoenen die ze van haar moeder kreeg. Ze maakte die dag een vrolijke selfie van hun twee. De een zwanger, de ander ter dood veroordeeld. Ze liet ook een foto zien van haar vader, die een jaar voor haar moeder overleed. Van die foto wist ze bijna niets.

„Een foto zegt niet meer dan duizend woorden”, stelde ze. „Een foto zegt helemaal niets als je het verhaal erachter niet kent.”

Haar boodschap: stel de vragen die je nog hebt. Voor het te laat is. En denk na over wat je achterlaat.

„Mijn moeder klapte dicht aan het eind. We bespraken altijd alles. Maar over haar dood, en mijn kind, daar kon ze het niet over hebben.”

Je kinderen zijn je kinderen niet, dat was de filosofie waarnaar haar moeder opvoedde. Oude woorden van dichter en schrijver Kahlil Gibran. Zij komen door je, maar zijn niet van je, en hoewel ze bij je zijn, behoren ze je niet toe.

„Mijn moeder liet ons vrij. We mochten alles worden, als we maar gelukkig waren.”

Haar vader was ooit roadie van Herman Brood, nooit helemaal los-

Minke Haveman. FOTO CORNÉ SPARIDAENS

gekomen van die scene en alles wat daar bij hoort. Haar ouders waren gescheiden, ze herinnert zich weekenden op camping Stadspark, waar haar vader jaren woonde. „Dat vond hij prima. Hij was autonoom. Wij hebben ons nooit voor hem geschaamd. Mensen vonden het soms wel raar: zo’n wat verlopen man met een lange jas en een schattig klein meisje ernaast.”

Soms heeft Haveman de vrijheid

Maar dat het een plekje krijgt, daar geloof ik dus geen flikker van

van haar jeugd vervloekt. Het maakt het leven tot een zoektocht. Schrijven ontdekte ze pas echt na de dood van haar moeder. Op Curaçao zag ze een moeder met tienerdochter op het terras, zoals ze zelf zo vaak met haar moeder op het terras zat. Ze schreef haar eerste verhaal over verlies en zette het online. Ook vreemden lazen mee. Dit helpt mij, reageerden ze.

Ze is blijven schrijven. Niet alleen

de persoonlijke verhalen op haar blog *Zie je morgen*, maar ze koos er ook voor een eigen bedrijf te beginnen in verhalende marketing en websites voor moeders in Groningen op te richten. ‘Je hebt je gemis en verlies ingezet om te komen waar je nu bent’, zei iemand laatst tegen haar.

„Is het toch nog ergens goed voor geweest”, zegt ze met een cynisch lachje. „Dat zei mijn moeder altijd: alles is ergens goed voor.”

MoedersinGroningen.nl ontstond omdat Haveman leuke dingen wilde doen met haar dochter. Dan had ze weer in zo’n speeltuin gezeten en las ze achteraf op twitter dat er een tof evenement was geweest. „Ik dacht: waarom staat dat niet gewoon ergens?”

Het is geen jubelwebsite over hoe geweldig kinderen zijn. „Het is realistisch. Want het is ook zwaar en het leven gaat ondertussen gewoon door. Het moederschap is niet de missie van mijn leven.”

Voor de nieuwe zustersite *ZwangerinGroningen.nl* schreef ze vorige maand een column over kraamweekgeheimen. Over de placenta die je niet wilt zien, de hoeveelheid bloed, de nacontroles en de roze wolk die er vaak helemaal niet is.

Dat haar kindje na het afscheid van haar moeder blakend gezond ter wereld kwam was een enorme opluchting. Maar het grote feest dat de kraamtijd moest zijn – ‘ik wilde perse niet dat mijn kindje werd geboren in verdriet’ – was het niet.

„Ik kon de connectie moeilijk maken. Mijn ouders zijn allebei jong overleden aan kanker, dus je denkt meteen aan hoeveel tijd je hebt. Dat Emily een keer afscheid moet nemen van mij.”

Oma Margreet en opa Alle wonen in de wolken, heeft ze ooit tegen haar dochter gezegd. Opa en oma doen de sterren aan, en de zon uit. Opa en oma krijgen de schuld als het regent. „Maar dat het een plekje krijgt, daar geloof ik dus geen flikker van. Ik mis ze nog elke dag.”

Haveman is evengoed wel een blij mens. Ze heeft ze een prachtige dochter, die ze opvoedt met de woorden van Kahlil Gibran in gedachte. Ze heeft een goedlopend eigen bedrijf. Ze doet wat ze wil doen.

Haar moeder had wel gelijk: ze was voldoende uitgerust voor het leven. „Pas toen ik zelf voelde wat je voor je kind voelt, begreep ik het. Hoe onmogelijk het voor haar was om gedag te zeggen tegen haar kinderen.”